

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA”

STUDII ȘI MATERIALE

DE

ISTORIE MEDIE

VOL. XXXVI, 2018

S U M A R

IN MEMORIAM

<i>Șerban Papacostea: forma mentis</i> (Virgil Ciocîltan).....	5
<i>In memoriam Violeta Barbu</i> (Gheorghe Lazăr, Constantin Dobrilă).....	15
† ȘERBAN PAPACOSTEA, <i>Moldova începuturilor între latinism și slavonism</i>	23
† VIOLETA BARBU, <i>Concepția asupra „blagorodiei” în Vechiul Regim</i>	43

GENEALOGIE ȘI ISTORIE SOCIALĂ ÎN ȚĂRILE ROMÂNE

ȘTEFAN S. GOROVEI, <i>Începuturi genealogice</i>	59
FLORINA MANUELA CONSTANTIN, <i>Statutul juridic al robilor țigani reflectat de practica socială a secolului al XVII-lea (Țara Românească)</i>	101

PETRONEL ZAHARIUC, <i>Un raport inedit despre starea Bisericii Catolice din Moldova la 1693</i>	127
GHEORGHE LAZĂR, <i>Un logofăt din cancelaria lui Constantin Brâncoveanu: Constantin Conțescu. Contribuții documentare și genealogice</i>	149
MIHAI MÎRZA, <i>Jitnicerul Ștefan Bosie, un model de ascensiune socială în Moldova secolului al XVIII-lea</i>	181

ÎNFRUNTĂRI GEOPOLITICE ÎN EUROPA DE SUD-EST

ALEXANDRU PÎNZAR, <i>Țara Șipenițului și Podolia apuseană în 1395</i>	233
OVIDIU CRISTEA, <i>Între Cruciadă și Imperiul Otoman. Relațiile diplomatice ale lui Ștefan cel Mare cu Imperiul Otoman în anii 1475-1476</i>	247
SNEZHANA RAKOVA, <i>The Venetian Merchant. Regulations, Family Networks and Commerce in the Levant (15th-16th C.)</i>	259
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, <i>Moldova în război (secolele al XV-lea – al XVII-lea). Discurs politic și receptare publică</i>	295
MARIAN COMAN, <i>Memoria războiului în documentele de cancelarie ale Țării Românești. Hrisoavele Goleștilor</i>	317
MARIANA LAZĂR, <i>„Domn biruitor - domn oblăduitor”. Considerații asupra gândirii și acțiunii politice a lui Șerban Cantacuzino</i>	353

RESTITUIRI

ALEXANDRU ELIAN, <i>Problema legăturilor Bisericii moldovenești cu Ohrida. Tradiția despre autocefalia bisericii moldovene</i>	381
ADDENDA ET CORRIGENDA.....	425
ȘERBAN PAPACOSTEA - <i>Bibliografia lucrărilor științifice</i>	443
VIOLETA BARBU – <i>Bibliografia lucrărilor științifice</i>	447

RECENZII ȘI NOTIȚE BIBLIOGRAFICE..... 461

Georg Captivus Septemcastrensis, *Tratat despre obiceiurile, ceremoniile și infamia turcilor*, trad. Ioana Costa, studiu introductiv de Constantin Erbiceanu, Editura Humanitas și Fundația Culturală Erbiceanu, București, 2017, 185 p. (*Marian Coman*); Costin Feneșan, *Diplomatarium Banaticum*, vol. II, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2017, 530 p. (*Dragoș Lucian Țigău*); Silviu Văcaru, Cătălina Chelcu, *Departamentul Criminalicesc în Moldova (1799-1804). Condiții de sentințe, vol. I (1799-1804)*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2017, 359 p. (*Elena Bedreag*); Krzysztof Pietkiewicz, *Itinerarium króla Aleksandra Jagiellończyka 1492–1506*, seria Polska Akademia Nauk. Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla, *Itineraria Jagiellonów*, t. 3, Warszawa, Editura Instytut Historii PAN, 2016, 217, [3] p., 8 s. tabl. + il. color. (*Anatoli Ceobanu*); Sara McDougall, *Royal Bastards. The Birth of Illegitimacy, 800-1230*, Oxford University Press, 2017, 310 p. (*Marian Coman*); Tobias P. Graf, *The Sultan's Renegades. Christian-European Converts to Islam and the Making of the Ottoman Elite, 1575-1610*, Oxford University Press, 2017, 261 p. (*Marian Coman*); *Earthly delights. Economies and cultures of food in Ottoman and Danubian Europe, c. 1500-1900*, ed. by Angela Jianu, Violeta Barbu, Brill, Leiden, Boston, 2018, 535 p. (*Laurențiu Rădvan*); *Elitele puterii, puterea elitelor în spațiul românesc (secolele XV-XX)*, Cristian Ploscaru, Mihai-Bogdan Atanasiu (editori), Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2018, 319 p. (*Elena Bedreag*).

NOUTĂȚI EDITORIALE..... 499

ABREVIERI..... 503

SUMAR..... 507

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA”

STUDII ȘI MATERIALE

DE

ISTORIE MEDIE

VOL. XXXVI, 2018

SOMMAIRE

IN MEMORIAM

<i>Șerban Papacostea: forma mentis</i> (Virgil Ciocîltan).....	5
<i>In memoriam Violeta Barbu</i> (Gheorghe Lazăr, Constantin Dobrilă)...	15
† ȘERBAN PAPACOSTEA, <i>Latinisme et slavonisme aux origines de la Moldavie</i>	23
† VIOLETA BARBU, <i>Conception sur la „blagorodie” dans l’Ancien Régime roumaine</i>	43

GÉNÉALOGIE ET HISTOIRE SOCIALE DANS LES PAYS ROUMAINS

ȘTEFAN S. GOROVEI, <i>Généalogies aux débuts</i>	59
FLORINA MANUELA CONSTANTIN, <i>Le statut juridique des tziganes reflété dans la pratique sociale du XVIIe siècle (Valachie)</i>	101
PETRONEL ZAHARIUC, <i>Un rapport inédit sur la situation d’Église Catholique en Moldavie au 1693</i>	127
GHEORGHE LAZĂR, <i>Un logothète de la chancellerie du prince Constantin Brâncoveanu: Constantin Conțescu. Contributions documentaires et généalogiques</i>	149

MIHAI MÎRZA, <i>Le cellérier Ștefan Bosie, un modèle d'ascension sociale en Moldavie au XVIIIe siècle</i>	181
--	-----

*CONFRONTATIONS GEOPOLITIQUES DANS
L'EUROPE DU SUD-EST*

ALEXANDRU PÎNZAR, <i>Le pays de Szepeniik et la Podolie occidentale dans 1395</i>	233
OVIDIU CRISTEA, <i>Entre Croisade et l'Empire Ottoman. Relations diplomatiques du prince Etienne le Grand avec l'Empire Ottoman dans les années 1475-1476</i>	247
SNEZHANA RAKOVA, <i>Le marchand vénitien. Réglementations, réseaux familiaux et commerce dans le Levant (XVe-XVIe siècles)</i>	259
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, <i>La Moldavie en guerre (XVe-XVIIe siècles). Discours politique et réception publique</i>	295
MARIAN COMAN, <i>La mémoire de la guerre reflétée dans les documents de la chancellerie de la Valachie. Les privilèges des boyards Golescu</i>	317
MARIANA LAZĂR, <i>„Prince victorieux – prince protecteur”. Considérations sur l'idéologie et l'action politique du prince Etienne Cantacuzène</i>	353

RESTITUTION

ALEXANDRU ELIAN, <i>Le problème des relations entre l'Eglise de la Moldavie et le patriarcat d'Ohrid. La tradition sur l'autocéphalie de l'Eglise moldave</i>	381
ADDENDA ET CORRIGENDA.....	425
ȘERBAN PAPACOSTEA - <i>Bibliographie scientifique</i>	443
VIOLETA BARBU - <i>Bibliographie scientifique</i>	447
COMPTES RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES.....	461
NOUVELLES PUBLICATIONS	499
LISTE DES ABREVIATIONS.....	503
SOMMAIRE.....	507

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE “NICOLAE IORGA”

STUDII ȘI MATERIALE
DE
ISTORIE MEDIE
VOL. XXXVI, 2018

C O N T E N T S

IN MEMORIAM

<i>Șerban Papacostea: forma mentis</i> (Virgil Ciocîltan).....	5
<i>In memoriam Violeta Barbu</i> (Gheorghe Lazăr, Constantin Dobrilă)...	15
† ȘERBAN PAPACOSTEA, <i>Early Moldavia between Latinism and Slavonism</i>	23
† VIOLETA BARBU, <i>The Concept of „Blagorodia” in the Romanian Ancien Régime</i>	43

*GENEALOGY AND SOCIAL HISTORY
IN MOLDAVIA AND WALLACHIA*

ȘTEFAN S. GOROVEI, <i>Genealogical Beginnings</i>	59
FLORINA MANUELA CONSTANTIN, <i>The Juridical Status of the Romani Slaves Revealed Through Social Practices in 17th Century Wallachia</i>	101
PETRONEL ZAHARIUC, <i>An Unpublished Description from 1693 of the State of the Catholic Church in Moldavia</i>	127

GHEORGHE LAZĂR, <i>A Scribe from Constantin Brâncoveanu's Chancery: Constantin Coșescu. A Documentary and Genealogical Contribution</i>	149
MIHAI MÎRZA, <i>The Cellarer Ștefan Bosie, an Exemplary Case of Social Climbing in 18th Century Moldavia</i>	181

*GEOPOLITICAL CONFRONTATIONS
IN SOUTH EASTERN EUROPE*

ALEXANDRU PÎNZAR, <i>The Szepeniker Land and Western Podolia in 1395</i>	233
OVIDIU CRISTEA, <i>Between Crusade and the Ottoman Empire. Stephen the Great's Negotiations with the Sultan in 1475-1476</i>	247
SNEZHANA RAKOVA, <i>The Venetian Merchant. Regulations, Family Networks and Commerce in the Levant (15th-16th C.)</i>	259
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, <i>Moldavia at War (15th – 17th centuries). Political Discourse and Public Impact</i>	295
MARIAN COMAN, <i>The Memory of War in the Wallachian Chancery. The Charters for the Golești Boyars</i>	317
MARIANA LAZĂR, „Victorious Prince – Reigning Prince”. <i>An Analysis of Șerban Cantacuzino's Political Thought and Action</i>	353

RESTITUTIONS

ALEXANDRU ELIAN, <i>The Controversy on the Relations between the Moldavian Church and the Archbishopric of Ohrid. The Tradition of the Moldavian Autocephaly</i>	381
ADDENDA ET CORRIGENDA.....	425
ȘERBAN PAPACOSTEA - <i>List of academic publications</i>	443
VIOLETA BARBU- <i>List of academic publications</i>	447
BOOK REVIEWS.....	461
RECENTLY PUBLISHED BOOKS.....	499
ABBREVIATIONS.....	503
CONTENTS.....	507